

Tulevaisuuden urapolut -valmennus Osaamisen tunnistaminen –työpaja 22.5.2013

Työkaluja eli vipuja:

Career and Competence –exercise package for teachers and study advisors

VALOA-hankkeen tuottama materiaalipaketti kansainvälisten opiskelijoiden ohjauksen tueksi. Materiaalipaketti sisältää erilaisia harjoituksia (esim. Challenging Situations, Accomplishments Worksheet, TAITO-Ura, Letter to my grandmother), joita voi hyödyntää osaamisen tunnistamisessa. Osa harjoituksista on itsenäisesti tehtäviä, osa ryhmässä.

Materiaalipaketti: <http://www.slideshare.net/VALOA/cc-training-material>

Ks. myös VALOA-hankkeen verkkopalvelu Toolkits for HEIs (josta yllä olevan materiaalipaketin voi ladata omalle koneelle): <http://www.studentintegration.fi/>, <http://www.studentintegration.fi/solutions-bank/career-guidance/exercises-for-career-guidance>

Osaamisen osa-alueet

Tehtävän avulla saa hahmotettua mitä tietoja ja taitoja henkilöllä on oman alan asiantuntijana. Sen avulla saa kartoitettua myös muita yleisiä työelämätaitoja joita jo on, tai joissa haluaa kehittyä. Harjoituksen avulla saa kartoitettua myös erilaisia keinoja, joilla uutta osaamista on mahdollista saavuttaa.

<http://www.valmistu.net/uramatka/Osaamisen%20osa-alueet%20-tehtava.pdf>

Osaaminen-harjoitus

Harjoituksessa pohditaan ja listataan omia osaamisalueita seuraavien osa-alueiden pohjalta: Tiedot, Taidot, Kokemukset, Asenteet, Kontaktit, Lähteet ja Yhteydet.

Lähde: Osaajana opintiellä –teos,

Harjoitus ladattavissa verkkosivulta:

<http://www.peda.net/veraja/lpkky/aikkari/loimu/oppiminen/jakso1/mita>

Osaamistaitokartoitus

Laadukas harjoittelu –oppaassa olevan Osaamistaitokartoitus –harjoituksen avulla on tarkoitus lisätä itsetuntemusta ja oppia tunnistamaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita.

Laadukas harjoittelu opas: <http://www.helsinki.fi/urapalvelut/materiaalit/laadukasharjoittelu.pdf>

Osaamisen tunnistamisen muistilista ohjaajalle

Taulukkoon on koottu ohjaajan näkökulmasta keskeisiä osaamisen tunnistamiseen liittyviä asioita, jotka on hyvä muistaa. Muistilistan löydät Osaamisen tunnistaminen – työkirja ammattikorkeakouluille –julkaisusta.

Osaamisen tunnistamisen muistilista opiskelijalle

Taulukkoon on koottu opiskelijan näkökulmasta keskeisiä osaamisen tunnistamiseen liittyviä asioita, jotka on hyvä muistaa. Muistilistan löydät Osaamisen tunnistaminen – työkirja ammattikorkeakouluille –julkaisusta.

Resurssianalyysi

Resurssianalyysi auttaa tunnistamaan erilaisten kokemusten kautta syntyneitä osaamista ja vahvuuksia. Resurssianalyysin tavoitteena on nähdä eri kokemusten kautta syntynyt oppiminen ja kehittyminen laajempina osaamisalueina ja vahvuuksina. Se tarkoittaa toimintahistorian eri vaiheiden, kokemusten ja oppimisen liittämistä laajemmiksi mielekkäiksi kokonaisuuksiksi, eli osaamisen, vahvuuksien ja valmiuksien kiteyttämistä.

<http://www.aarresaari.net/resurssianalyysi.htm>

Sähköinen osaamiskartoitus

Sähköinen osaamiskartoitus (AIVO-projekti) kehitettiin eri tavoin hankitun, näkyvän ja näkymättömän, osaamisen tunnistamiseen. Kartoitus palvelee asiakasta keskustelun pohjana hänen hakeutuessaan koulutukseen tai siirtyessä uuteen työtehtävään. Kartoituksen avulla pystyy osoittamaan näkyvän (osoitettu/dokumentoitu) ja näkymättömän (saavutettu/ei dokumentoitu) osaamisen ja kertomaan niistä koulutus- ja työnhaku tilanteissa.

<http://www.aikuiskoulutuksenvoima.fi/pages/osaamisen-kartoitus.php>

Taitoinventaari

Taitoinventaari-harjoitus auttaa tunnistamaan ja arvioimaan omaa osaamista. Harjoituksessa henkilö pohtii mm. millaisia taitoja hänellä on tällä hetkellä, miten tärkeitä ne ovat itselle ja miten eri taidot konkreettisesti näkyvät henkilön toiminnassa. Tehtävässä on kolme vaihetta, jotka auttavat pohtimaan taitoja eri näkökulmista. Tehtävää voi hyödyntää esimerkiksi hakemusta laadittaessa ja haastatteluun valmistautuessa.

<http://www.aarresaari.net/taitoinventaari.htm>

Taitokäsi

Työkalu on suunniteltu työharjoitteluun tuleville, opiskelijoiden arviointiin, perehdytykseen sekä kehityskeskustelun tueksi. Työkalulla arvioidaan aiempaa osaamista sekä uusien asioiden osaamista. (Developing Teachers' Evaluation and Assessment Skills –hanke)

http://salpro.salpaus.fi/tes/CD-rom/pdf/Tyokalun-nimi_Taitokasi.pdf

Taitojen tunnistaminen –harjoitus

Harjoituksessa kartoitetaan olemassa olevia taitoja ja miten niitä on oppinut ja käyttänyt. Lisäksi mietitään, millaisia taitoja pitäisi vielä kehittää ja miten. Harjoitus löytyy Valttityönhakutaidot työkirjasta:

<http://www.valmistu.net/files/valtityonhakutaidot.tyokirjaopiskelijoille.pdf>

Uraohjaus.net

Uraohjaus.net –palvelu on kehitetty korkeakouluopiskelijoiden urasuunnittelu- ja työllistymisprosessin tukemiseen sekä itsearvioinnin avuksi. Palvelu sisältää tällä hetkellä kaksi

sovellusta: Taito-uran ja Aika-uran. Taito-ura auttaa opiskelijaa tunnistamaan vahvuutensa, kehittämiskohteensa sekä opinnoissa hankitun osaamisen. Aika-ura auttaa opiskelijaa tasapainottamaan ja kehittämään ajankäyttöä. <http://www.uraohjaus.net/>

Uratarina-malli

Uratarinan kautta elämän ja uran aikana saavutettua osaamista tehdään näkyväksi ja tarkastellaan sitä suhteessa tutkinnon osaamistavoitteisiin.

Uratarinamalli Osaamisen tunnistamisen –työkirja ammattikorkeakouluille –julkaisussa

Käytännön harjoituksia osaamisen tunnistamisesta ja osaamisen sanoittamisesta

Symbolien käyttö: käytännön harjoitus eläinhahmoilla

- valitse eläin, joka kuvaa sitä, missä olet hyvä
- mieti mitä haluaisit osata ja valitse eläin, joka kuvaa sitä osaamista
- vaihtoehtoisesti: valitse eläin, joka kuvaa, millainen on unelmiesi työtehtävä?

Onnistunut oppimiskokemus –harjoitus ryhmässä osaamisen sanoittamiseen (ja positiivisen palautteen vastaanottamiseen)

Jokainen kertoo vuorollaan onnistuneen oppimiskokemuksen. Kierroksen aikana muut kuuntelevat ja keskittyvät, kukaan ei kommentoi. Muut kirjoittavat kertojalle tämän kertomuksen aikana, mitä kaikkia tietoja, taitoja ja osaamista hän on käyttänyt kertomuksen perusteella. Laput kerätään ja annetaan kertojalle, eli jokainen saa kirjallisesti muiden näkemyksen omasta osaamisestaan.

Post it–lappujen käyttö asiantuntijuuspuun rakentamisessa

Jokainen miettii itsenäisesti, mikä on tärkeintä osaamista ohjaustyössä (esim. kolme asiaa). Ryhmässä kootaan asiantuntijuuspuu, jossa teemoitetaan osaamisalueita